قرآن

ڪتابِ هدايت آهي

08-June-2017

هفتيوار سنتن ڀري اجتماع ۾ ٿيڻ وارو

سُنّتن ڀريو بيان

(For Islamic Sisters)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

قرآن ڪتابِ هدايت آهي

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ الله

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ الله

دُرود شريف جي فضيلت

صاحِبِ قرآنِ مُبين، مَحبوبِ ربُّ العٰلَمِين، جنابِ صادِق وامين صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **جو فرمانِ دلنشين آهي: جنهن قرآنِ پاڪ پڙهيو، ربّ تعاليٰ جي حمد ڪئي، نبي(**صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ**) تي دُرود شريف پڙهيو ۽ پنهنجي ربّ** عَزَّ وَجَلَّ **ڪان مغفرت طلب ڪئي ان ڀلائي کي ان جي جڳھ تان ڳولهي ورتو.**

(شعب الايمان،باب في تعظيم القرآن،فصل في استحباب ...الخ،٢ /٣٤٣ ،حديث:٢٠٨٤)

ڪرڪے تمهارے گناه مانگيں تمهاري پناه تم کهو دامن ميں آ تم په کروروں درود

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سنيون سنيون نِيّتون ڪري وٺون ٿا. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ: "نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهٖ" **يعني مسلمان جي نِيّت ان جي عمل کان بهتر آهي.**

(المعجم الڪبير،سهل بن الساعدي...الخ ج 6، ص 185، الحديث: 5942)

ٻہ مدني گُل:(1) بغير سٺي نيّت جي ڪنهن بہ نيڪ عمل جو ثواب ناهي ملندو.

www.dawateislami.net

(2) جيتريون سنيون نِيّتون وڌيڪ، اوترو ثواب بہ وڌيڪ.

بيان ٻڌڻ جون نِيّتون

۞ نگاهون جهڪائي پوري توجه سان بيان ٻڌندَس ۞ ٽيڪ لڳائي ويهڻ بدران علمِ دين جي تعظيم خاطر جيترو ٿي سگهيو ٻئي گوڏا وڇائي ويهندَس ۞ ضرورت پوڻ تي ٻين جي لاءِ سِرڪي جاءِ ڪشاده ڪندَس ۞ ڌِڪو وغيره لڳو تہ صبر ڪندس، گهوري ڏسڻ ۽ اَٽڪڻ کان بچندَس ۞ صَلُّوا عَلَي الحَبِيب! اُذْكُرُوالله , تُوبُوا اِلَي الله! وغيره ٻڌي ثواب ڪمائڻ ۽ صدا لڳائڻ وارن جي دِل جوئي جي لاءِ پست آواز سان جواب ڏيندَس ۞ اجتماع کان پوءِ پاڻ اڳتي وڌي سلام، مصافحو ۽ انفرادي ڪوشش ڪندس. جيڪو ڪجهہ ٻڌندَس ان ڪي ٻڌي ڪري سمجهي ڪري ان تي عمل ڪرڻ کان پوءِ ٻين تائين پهچائي ڪري نيڪي جي دعوت عام ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪندَس، دورانِ بيان موبائل جي غير ضروري استعمال کان بچندَس، نہ بيان ريڪارڊ ڪندَس نہ ئي ٻئي ڪنهن قسم جي آواز (چو تہ ان جي اجازت ناهي)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

لهوولعب ۾ مشغول شخص جي توبہ

حضرت ابوهاشم صوفي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيْه فرمائن ٿا: هڪ ڀيرو مون بصره وڃڻ جو ارادو ڪيو ۽ هڪ ڪشتي ٻيڙيءَ (Boat) ۾ سوار ٿيڻ جي لاءِ اڳتي وڌيس. ان ٻيڙيءَ ۾ هڪ مرد هو جنهن سان گڏ ان جي ٻانهي بہ هئي. ان مرد مون ڪي چيو: "ٻيڙيءَ ۾ جڳهہ نہ آهي." ٻانهيءَ ان ڪي منهنجي سفارش ڪئي تہ ان مون

www.dawateislami.net

ڪي بہ ڪشتي ۾ سوار ڪري ورتو. جڏهن اسان ڪجهہ اڳتي وڌياسين تہ مرد ڪاڏو گهرايو ۽ پنهنجي اڳيان رکيائين، ٻانهيءَ ان کي چيو: "هن مسڪين کي بہ پاڻ سان گڏ کائڻ ۾ شريڪ ڪري وٺو. پوءِ ان مون کي بہ کائڻ ۾ شريڪ ڪري ورتو. جڏهن اسان کاڌو کائي ورتو تہ هن ٻانهيءَ کي چيو: شراب آڻ. "جڏهن هوءَ شراب کڻي آئي تہ هو ان کي پيئڻ لڳو. ان ٻانهيءَ کي مون کي بہ شراب پيئارڻ جو چيو تي مون منع ڪري ڇڏيو. جڏهن هو شخص نشي ۾ مست ٿي ويو تہ ان ٻانهيءَ کي چيو: "پنهنجو ساز کڻي اچ. "ٻانهيءَ ساز سنڀاليو ۽ ڳانو ڳائڻ لڳي. پوءِ هو شخص مون ڏانهن متوجہ ٿيو ۽ چيائين: "ڇا تو وٽ هن (ڳائڻ) جهڙو ڪجهہ آهي ؟ "مون جواب ڏنو: "ها! مون وٽ اهو آهي جيڪو هن کان گهڻو سٺو ۽ بهتر آهي. "ان چيو: "ٻڌاءِ. "مون اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ پڙهڻ کان پوءِ (سيپاري 30 سُوْرَةُ التَّكْوِيْر جون پهريون ٽي) مبارڪ آيتون تلاوت ڪيون،

اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿۱﴾ وَ اِذَا النُّجُوْمُ انْكَدَرَتْ ﴿۲﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿۳﴾

(پ۳۰،التکوير:۱تا۳)

ترجمو ڪنز الايمان: جڏهن اس ويڙهي وڃي ۽ جڏهن تارا ڪري پون ۽ جڏهن جبل هلايا وڃن.

هن آيتن کي ٻڌي هو شخص روئڻ لڳو جڏهن مان الله تعاليٰ جي هن فرمان تي پهتس: وَ اِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿۱۰﴾ (**ترجمو ڪنز الايمان:** ۽ جڏهن عمل ناما کوليا وڃن.) (پ۳۰،التکرير: ۱۰) تہ هو چوڻ لڳو: "اي ٻانهي! مان تو کي الله تعاليٰ جي رضا جي لاءِ آزاد ڪيان ٿو، توهان هن شراب کي اڇلائي ڇڏيو ۽ ساز ٽوڙي ڇڏيو." پوءِ ان مون کي ويجهو سڏي چيائين: "منهنجا ڀاءُ! توهان ڇا چئو ٿا، ڇا

www.dawateislami.net

الله تعاليٰ منهنجي توبہ قبول كندو؟ "مون جواب ۾ (سيپاري 2، سورة البقره جي 222 نمبر) اها آيت پڙهي (اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِيْنَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِيْنَ ﴿۲۲۲﴾)

ترجَمو كنز الايمان: بيشڪ الله توبهہ كندڙن كي گهڻو پسند كري ٿو ۽ پاكائي كندڙن كي پسند فرمائي ٿو. (هي ٻڌي ان توبہ كري ورتي). (درة الناصحين ،المجلس الخامس والخمسون في فضيلة التو بة ، ص۲۱۶ ـ ۲۱۷)

پلا جام ایسا پلا یاالٰہی — رہوں مست و بے خود میں تیری وِلا میں

گناہوں سے ہر دم بچا یاالٰہی — بنادے مجھے نیک نیکوں کا صدقہ

کرم ہو کرم یاخدا یاالٰہی — عبادت میں گزرے مری زندگانی

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اوهان ٻڌو تہ قرآنِ كريم كيتري قدر شاندار، بي مثل ۽ بي مثال ۽ رشد وهدايت سان مالا مال كتاب آهي جو دنيا جي رنگينين ۾ بدمست، گانا باجا ٻُڌڻ جا شيدائي، شراب نوشي جا عادي ۽ گناهن جي گندگي ۾ غرق تيل شخص جڏهن ان پاكيزه كلام جي فكرِ آخرت تي مشتمل مبارڪ آيتون ٻڌيون تہ اهي تاثير جو تير بڻجي ان جي دل كي گهائل كيو ۽ ان جي زندگي ۾ حقيقي مدني انقلاب اچي ويو ۽ ان كي توبہ جي توفيق نصيب ٿي وئي. يقينن هي كلامِ باري تعاليٰ جو ئي فيضان آهي جو جنهن جي تلاوت ٻڌي دل لرزجي ۽ اكين مان لڙڪ جاري ٿي ويندا آهن ۽ ائين ڇو نہ ٿئي جو هي الله عَزَّوَجَلَّ جو اهڙو پيارو ۽ سچو كلام آهي جنهن كي نازل فرمائڻ وارو رَبُّ العَالَمِين عَزَّوَجَلَّ آهي تہ آڻڻ وارو رُوحُ الاَمِين يعني حضرت

www.dawateislami.net

سيدُنا جبريل عَلَيه السَّلام آهن،هي عظيم كتاب جنهن تي نازِل ٿيو،اهو رَحْمَةٌ لِّلْعَالَمِيْن آهن، جنهن اُمَّت جي لاءِ آيو اها سڀني اُمّتن ۾ بهترين آهي، جنهن زَبان ۾ لٿو اهو عربي مُبين آهي تہ جنهن مهيني ۾ نازل ٿيو اهو تمام مهينن ۾ مُعزّز ترين آهي، جنهن رات ۾ نازِل ٿيو اها اَفضل ترين آهي تہ جن هنڌن تي لٿو اهي اَعليٰ ترين آهن.

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ قرآنِ كريم وَحي اِلٰهي آهي، قُربِ خُداوَندي جو ذريعو آهي، تمام آسماني كتابن جو خلاصو آهي، تمام عُلُوم جو سَر چشمو آهي، هدايت جو مجموعو، رحمتن ۽ بركتن جو خزينو آهي، اهڙو نُور آهي جنهن سان گمراهي جون تمام اونداهيون ختم ٿي وينديون آهن، اِصلاح ۽ تَربِيت جو اهڙو نِظام آهي تہ جيكو اِنسان جي ظاهر ۽ باطن كي پاڪ كري ان كي مثالي بڻائي ڇڏيندو آهي، اهڙو باوَفا ساٿي آهي، جيكو قَبر ۾ بہ ساٿ نڀائيندو آهي، نزع ۽ قبر و حشر ۾ بہ وَفا جو حق اَدا كندو. ان ۾ بيمار دلين جي لاءِ شفا آهي، جنهن ان كي مضبوطي سان جهليو، اهو هدايت يافتہ ٿي ويو، جنهن ان تي عمل كيو اهو دُنيا ۽ آخرت ۾ كاميابي ماڻي ويو. اچو! هن پاكيزه كلام جون خوبيون ۽ ان جو شان ۽ شوكت خود ان جي زباني ٻڌون ٿا جيئن سيپارو 15سوره بني اسرائيل جي آيت نمبر 9 ۾ ارشادِ ربّاني آهي:

اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَهْدِيْ لِلَّتِيْ هِيَ اَقْوَمُ
(پ۱۵،بني اسرائيل: ۹)

ترجَمو كنز الايمان: بيشڪ هِي قُرآن سڀ كان وڌِيڪ سِڌِي راه ڏيكاري ٿو

سيپارو 14سُورَه نَحل جي آيت نمبر 89 ۾ ارشاد آهي:

www.dawateislami.net

وَ نَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ الۡكِتٰبَ تِبۡيَانًا لِّكُلِّ شَيۡءٍ وَّ هُدًى وَّ رَحۡمَةً وَّ بُشۡرٰى لِلۡمُسۡلِمِيۡنَ ﴿۸۹﴾ (پ۱۴،نحل: ۸۹)

ترجمو كنز الايمان: ۽ توتي هِي قرآن لاٿو جيكو هر شيءِ جو روشن بيان آهي ۽ هدايت ۽ رحمت ۽ خُوشخبرِي مسلمانن جي واسطي.

سيپارو 4 سوره اٰلِ عمران جي آيت نمبر 138۾ ارشاد آهي:

هٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَ هُدًى وَّ مَوۡعِظَةٌ لِّلۡمُتَّقِيۡنَ ﴿۱۳۸﴾ (پ ۴،اٰل عمران:۱۳۸)

ترجمو كنز الايمان: هيءُ ماڻهن كي ٻُڌائڻ ۽ واٽ ڏيكارڻ ۽ پرهيزگارن كي نِصيحت آهي.

مُفتي احمديار خان نعيمي رَحۡمَةُ اللهِ تَعَالٰى عَلَيۡه **آخري آيتِ مباركـ جي تحت فرمائن ٿا:** قرآن شريف جو عام فيضان تہ عام ماڻهن جي لاءِ آهي يعني هر شيءِ جو واضح بيان، پر خاص فيض خاص ماڻهن جي لاءِ (آهي) يعني هدايت ڏيڻ ۽ راهِ راست (سڌي راهہ) تي لڳائڻ (آهي). (مزيد فرمائن ٿا تہ) قرآنِ كريم جو بيان يا هدايت اسان ماڻهن جي لاءِ آهي نہ كي حضور صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **جن جي لاءِ، حضورِ انور** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **كي پهريان ئي كان سڀ كجهہ سكاريو پڙهايو ۽ سمجهايو (ويو) هو ۽ پاڻ سڳورن** (صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ) **پهريان كان ئي هدايت تي هئا.** (تفسير نعيمي،۴/۲۰۰ملتقطاً)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! قرآنِ كريم جون روشن مباركـ آيتون ٻڌڻ كان پوءِ هر عقلمند شخص هي ڳالهہ چڱي نموني سمجهي سگهي ٿو تہ حقيقت ۾ **"قرآن ئي كتابِ هدايت آهي".** اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ هن حقيقت جو واضح ثبوت جهڙي طرح اسان كي قرآني آيتن مان مليو اهڙي طرح احاديثِ مباركـ جي روشني ۾ بہ اسان كي اهو ئي خوشبودار مدني گل ملي ٿو تہ **"قرآن ئي**

www.dawateislami.net

ڪتابِ هدايت آهي.“ اچو! حصولِ برڪت جي لاءِ هڪ حديثِ پاڪ ٻڌون ٿا، جيئن

حضرت سَيِدُنا علي المرتضيٰ، شيرِخدا ڪَرَّمَ اللهُ تَعَالٰي وَجْهه الْكَرِيم **ڪان روايت آهي ته تاجدارِمدينه** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **جن ارشاد فرمايو:** عنقريب هڪ فتنو برپا ٿيندو. مون عرض ڪيو: يا رسولَ **الله** صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ! ان ڪان بچڻ جو طريقو ڇا هوندو؟ پاڻ سڳورن صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **جن ارشاد فرمايو: الله تعاليٰ جو ڪتاب** جنهن ۾ توهان ڪان اڳ وارن ۽ بعد وارن جون خبرون آهن ۽ توهان جا پاڻ ۾ فيصلا آهن، قرآن فيصلو ڪندڙ آهي ۽ هي ڪو مذاق نه آهي. جيڪو ظالم ان کي ڇڏيندو الله تعاليٰ ان کي تباه ڪندو ۽ جيڪو ان جي غير ۾ هدايت ڳولهيندو الله تعاليٰ ان کي گمراه ڪندو، اهو الله تعاليٰ جي مضبوط رَسّي ۽ حڪمت وارو ذڪر آهي، اهو سڌي راه آهي، قرآن اهو آهي جنهن جي برڪت سان خواهشات بگڙجنديون ناهن، ٻيون زبانون گڏجي ان کي مشڪوڪ نه ٿيون بڻائي سگهن، جنهن کان عالم بي نياز ناهن ٿيندا، جيڪو گهڻو دُهرائڻ سان پراڻو ناهي ٿيندو، جنهن جا عجائبات ختم نٿا ٿين، قرآن ئي اهو آهي جو جڏهن ان کي جِنّن ٻڌو ته اهو چوڻ کان بغير نه رهجي سگهيا ته اسان عجيب قرآن ٻڌو آهي جيڪو چڱائي جي رهبري ڪندو آهي، اسان ان تي ايمان آندو، جيڪو قرآن جو قائل هجي اهو سچو آهي، جنهن ان تي عمل ڪيو اهو ثواب ماٽيندو، جيڪو ان جي مطابق فيصلو ڪندو اهو انصاف ڪرڻ وارو هوندو ۽ جيڪو ان ڏانهن سڏيندو ته بيشڪ اهو سڌي راه ڏانهن سڏيو ويو.

(ترمذي، ڪتاب فضائل القرآن، باب ما جاء في فضل القرآن، ۴۱۴/۴، حديث: ۲۹۱۵)

اِلٰہی خوب دیدے شوق قرآں کی تلاوت کا

www.dawateislami.net

شرف دے گنبدِ خضریٰ کے سائے میں شہادت کا

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

سُبْحٰنَ اللّٰـه عَزَّوَجَلَّ! ٻڌو اوهان ته قرآنِ ڪريم ڪيتري قدر خوبين سان مالا مال ڪتاب ۽ زندگي گذارڻ جو هڪ مڪمل (Complete) ضابطو آهي. يقينن اهو ڪلامِ باري تعاليٰ جو ئي فيضان آهي جو اڄ به هن ڪتاب مان رُشد ۽ هدايت جا اهڙا چشما وهي رهيا آهن جو پنهنجا ته پنهنجا پر غير به ان جي سچائي جا قائل آهن ۽ هر هڪ پنهنجي پنهنجي اعتبار سان ان ۾ غور وفڪر ڪرڻ ۾ مصروف آهي. قرآن ڪتابِ هدايت آهي ان جو واضح ثبوت هي به آهي ته جڏهن هن بي مثال ڪلام جي تجليات معاشري (Society) تي پيون ته اونداهي اُجالي ۾ بدلجي وئي، هر پاسي هدايت جو نُور ڦهلجي ويو، گناهن ۾ مشغول ماڻهن جڏهن هدايت سان معمور آيتون ٻڌيون ته نورِ قرآن سان انهن جون دليون روشن ٿي ويون، انهن جي سينن ۾ خوفِ خدا بيدار ٿي ويو ۽ اهي نه رڳو پاڻ پنهنجن گناهن کان توبه ڪري صلوٰة ۽ سُنّت جي راهه تي هليا بلڪ مسلمانن جا پيشوا ۽ پٽڪيل ماڻهن کي به راهه ڏيکارڻ وارا بڻجي ويا. اچو! هن باري ۾ به (2) ايمان افروز حڪايتون ٻڌون ٿا،

سَيدُنا فُضَيل بن عِياض رَحۡمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيۡه جي توبه

دعوتِ اسلامي جي اشاعتي اداري مڪتبة المدينه جي شايع ٿيل 413 صفحن تي مشتمل ڪتاب عُيونُ الحڪايات (حِصّو ٻيو) صفحي نمبر17 تي آهي ته توبه کان پهريان حضرت سيدُنا فُضَيل بن عِياض رَحۡمَةُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيۡه ايترا وڏا ۽ خطرناڪ ڌاڙيل (Dacoit) هئا جو سڄي قافلي کي اڪيلو ئي لٽ ڦر ڪندا هئا.

www.dawateislami.net

هڪ ڀيري هڪ قافلو سندن علائقي جي ويجهو کان گذريو، انهن کي اتي رات ٿي وئي. پاڻ ڏاڙي هڻڻ جي نِيت سان جڏهن قافلي جي ويجهو پهتا ته بعض قافلي وارن کي اهو چوندي ٻڌو:

توهان هن وسندي ڏانهن نه وڃو بلڪ ڪا ٻي راهه اختيار ڪريو هتي فُضَيل نالي هڪ خطرناڪ ڏاڙيل رهندو آهي. جڏهن پاڻ قافلي وارن جو اهو آواز ٻڌو ته ڏڪڻي وٺي وئي ۽ وڏي آواز سان چيو: ٻُڌو! مان فُضَيل بن عِياض توهان جي سامهون موجود آهيان، وڃو! بنا ڪنهن خوف ۽ ڊپ جي گذري وڃو، توهان مون کان محفوظ آهيو. خدا عَزَّوَجَلَّ جو قسم! اڄ کان پوءِ مان ڪڏهن به الله عَزَّوَجَلَّ جي نافرماني نه ڪندس. ايترو چئي پاڻ اتان کان هليا ويا ۽ پنهنجي تمام پوين گناهن کان توبه ڪري راهه حق جي مسافرن ۾ شامل ٿي ويا. هڪ قول هي (به) آهي ته پاڻ ان رات قافلي وارن جي دعوت ڪئي ۽ فرمايائون: توهان فُضَيل بن عِياض کان پنهنجو پاڻ کي محفوظ سمجهو، پوءِ انهن جي جانورن جي لاءِ چارو وغيره وٺڻ جي لاءِ ويا جڏهن واپس موٽيا ته ڪنهن کي قرآنِ پاڪ جي اها آيتِ مبارڪه تلاوت ڪندي ٻڌو:

اَلَمْ يَاْنِ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوْبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ (پ۲۷،الحديد: ۱۶)

ترجَمو ڪنز الايمان: ڇا ايمان وارن جي واسطي اڃا اهو وقت نه آيو جو انهن جون دليون جُهڪي وڃن الله جي ياد (جي لاءِ)

قرآنِ ڪريم جي اها آيت تاثير جو تِير بڻجي سندن سِيني ۾ لهي وئي. پاڻ آهه و زاري شروع ڪري ڏني ۽ پنهنجي ڪپڙن تي مِٽي وجهندي چيائون: ها! ڇو نه! الله عَزَّوَجَلَّ جو قسم! هاڻي وقت اچي ويو، هاڻي وقت اچي ويو، پاڻ اهڙي

www.dawateislami.net

طرح روئيندا رهيا ۽ پوءِ پنهنجي تمام اڳوڻن گناهن کان توبہ ڪئي.

(عيون الحڪايات،۱۷/۲بتغير قليل)

بڑی کوششیں کی گُنہ چھوڑنے کی
رہے آہ! ناکام ہم یا الٰہی
مجھے سچی توبہ کی توفیق دیدے
پئے تاجدارِ حرم یا الٰہی

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

سِتار وڄائڻ واري جي توبہ

حضرت سَيِدُنا صالح مُري رَحۡمَۃُ اللهِ تَعَالٰی عَلَیۡه فرمائن ٿا تہ ستار(هڪ قسم جو واڄو) وڄائڻ واري هڪ ڇوڪريءَ قرآن جي ڪنهن قارِي وٽان لنگهي جيڪا (سيپارو 21،سُوْرہ عَنڪبُوت جي) اها آيت ِمُبارڪ تِلاوت ڪري رهي هئي:

وَ اِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيۡطَةٌۢ بِالۡكٰفِرِيۡنَ ﴿۵۴﴾

(پ۲۱،العنكبوت:۵۴)

ترجَمو ڪنز الايمان: ۽ بيشڪ جهنّم گهيريندڙ آهي ڪافرن کي

آيتِ مبارڪ ٻڌندي ئي ڇوڪريءَ ستار اڇلايو هڪ زوردار رڙ ڪئي ۽ بي هوش ٿي زمين تي ڪري پئي، جڏهن هوش آيو تہ ستار ٽوڙي عبادت ۽ رِياضت ۾ اهڙي مشغول ٿي جو عابده ۽ زاهده مشهور ٿي وئي. هڪ ڏينهن مون ان کي چيو تہ پنهنجي پاڻ تي نرمي ڪر! اهو ٻڌي روئيندي چيائين، ڪاش مون کي معلوم ٿي وڃي تہ جهنّمي پنهنجي قبرن مان ڪيئن نڪرندا! پُل صراط ڪيئن پار ڪندا؟ قيامت جي هولناڪين کان ڪيئن نجات ماڻيندا؟ ٽهڪندڙ گرم پاڻي جا ڍڪ ڪيئن پيئندا؟ الله عَزَّوَجَلَّ جي غضب کي ڪيئن

www.dawateislami.net

برداشت ڪندا؟ ايترو چئي وري بي هوش ٿي ڪري پئي جڏهن هوش ۾ آئي ته بارگاهه خُداوندي ۾ ائين عرض گذار ٿي، اي منهنجا مولىٰ عَزَّوَجَلَّ! مون جواني ۾ تنهنجي نافرماني ڪئيءَ هاڻي ڪمزوري جي حالت ۾ تنهنجي اِطاعت ڪري رهي آهيان، ڇا تون منهنجي عبادت قبول فرمائيندين؟ پوءِ ان درد ڀري دل مان هڪ تڏوساهه ڪڍي چيائين: هاءِ! سياڻي قيامت جي ڏينهن ڪيترن ماڻهن جا عيب کلي ويندا پوءِ ان هڪ رڙ ڪئي ۽ ائين درد ڀري انداز ۾ رُني جو اتي موجود سيئي ماڻهو بي هوش ٿي ويا. (الروض الفائق،المجلس السابع والعشرون ...الخ، ص۱۴۸)

تیرے ڈَر سے سدا تھرتھراؤں خوف سے تیرے آنسو بہاؤں

کیف ایسادے، ایسی ادا کی میرے مولیٰ تُو خیرات دیدے

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ڏٺو اوهان ته قرآنِ ڪريم ڪيتري قدرتاثير ڀريو ڪلام آهي جو جنهن جي تلاوت ٻڌي ماڻهن جون دليون ڏڪي پونديون آهن، بدن ڪانڊارجي ويندو آهي، ماڻهن کي آخرت جو فڪر نصيب ٿيندو آهي ۽ وڏن وڏن گناهه گارن کي سچي توبه جي توفيق ملندي آهي. ٿورو سوچيو ته جنهن ڪلامِ پاڪ کي ٻڌڻ سان اهي برڪتون ملنديون آهن جو وڏا وڏا مجرم سڌي راهه تي اچي ويندا آهن ۽ الله عَزَّوَجَلَّ جا فرمانبردار ٻڻجي ويندا آهن ته جيڪي خوش نصيب مسلمان هن پاڪ ڪلام جي تلاوت سان گڏوگڏ ان جي احڪامن تي عمل ڪندا هوندا تن کي ان جون ڪهڙيون نه برڪتون نصيب ٿينديون .

مدرسة المدينه بالغان

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ قُرآنِ پاڪ سکڻ سيکارڻ جي ضَرورت ۽ اَهميت جي پيشِ

نَظر قرآنِ پاڪ جي تَعلِيمات کي عام ڪرڻ جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي تَحت وڏي عمر جي (بالغ) اسلامي ڀائرن جي لاءِ عُمُوماً عشاء نماز کانپوءِ مُختلف مَسجِدن، مارڪيٽ، بازار، فيڪٽري وغيره ۾ پڙهڻ وارن جي سهولت جو لحاظ رکندي مدرسة المدينہ بالِغان جي تَرڪيب ٿيندي آهي ۽ اسلامي ڀينرن جي لاءِ مُختلف هنڌن ۽ وقتن ۾ هزارين مدرسة المدينہ بالِغات جي بہ ترڪيب ٿيندي آهي،اسلامي ڀائر اسلامي ڀائرن کان ۽ اسلامي ڀينرون اسلامي ڀينرن کان پڙهنديون آهن، حُرُوف جي دُرُست اَدائيگي سان قُرآنِ ڪريم سکڻ سان گڏوگڏ مُختلِف دُعائون ياد ڪندا آهن، نماز بابت مَسئلا سکندا ۽ سُنَّتن جي مُفت تَعلِيم حاصل ڪندا آهن. اسان کي بہ پنهنجي دُنيا ۽ آخرت جي ڀلائي جي لاءِ مدرسة المدينہ بالِغان ۾ ضَرور شِرڪت ڪرڻ گهرجي، جيڪڏهن اسان دُرست طريقي سان قرآنِ ڪريم پڙهڻ ڄاڻون ٿا تہ رِضاءِ اِلٰهي ۽ ثواب جي لاءِ ٻين کي پڙهائڻ شروع ڪري ڇڏيون ۽ جيڪڏهن پڙهڻ نٿو اچي تہ پڙهڻ لاءِ اچون.

يہی ہے آرزو تعلیمِ قرآں عام ہو جائے
تِلاوت کرنا میرا کام صبح و شام ہو جائے

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

رسالو”تلاوت جي فضيلت“ جو تعارف

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! تلاوتِ قرآن جو ذوق ۽ شوق وڌائڻ ۽ فيضانِ قرآن سان مالا مال ٿيڻ جي لاءِ مڪتبة المدينہ جو شايع ٿيل رسالو ”تلاوت جي فضيلت“ جو مطالعو ڪريو. اَلۡحَمۡدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ هن رسالي ۾ تلاوتِ قرآن ڪرڻ ۽ قرآن سکڻ سيکارڻ جون فضيلتون، تلاوتِ قرآن جا 21، سجده تلاوت جا 14،

www.dawateislami.net

قرآنِ پاڪ کي هٿ لڳائڻ جا 9 ۽ ٻين ڪوڙ دلچسپ مدني گلن کي بيان ڪيو ويو آهي تنهنڪري اڄ ئي هن رسالي کي مڪتبة المدينہ جي بستي تان هديو ڏئي طلب ڪريو، پاڻ بہ پڙهو ۽ ٻين کي بہ پڙهڻ جي ترغيب ڏياريو. دعوتِ اسلامي جي ويب سائٽ www.dawateislami.net تان هن رسالي کي پڙهي بہ سگهجي ٿو، ڈاؤن لوڈ (Download) ۽ پرنٽ آؤٽ (Print Out) بہ ڪري سگهجي ٿو.

اَلْحَمْدُ لِلّٰه عَزَّوَجَلَّ شيخِ طريقت، اميرِ اَهلسُنّت،باني دعوتِ اسلامي حضرت علّامہ مَوْلانا ابُو بلال محمّد الياس عطّارقادِري رَضَوِي ضِيائي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه الله عَزَّوَجَلَّ جا مقبول ولي ۽ اُمّتِ مسلمہ جا اهي عظيم انقلابي رهنما ۽ خير خواهہ آهن جيڪي عاملِ قرآن هئڻ سان گڏوگڏ تلاوتِ قرآن جا سچا شيدائي آهن، سندن تحريرون، سنّتن ڀريا بيان، مدني مذاڪرا، صوتي (Audio) ۽ صُوري (Video) پيغامات وغيره هن جو واضح ثبوت آهي تہ اوهان ٻين مسلمانن کي بہ نيڪ نمازي، عاملِ قرآن ۽ تلاوتِ قرآن جو شيدائي بنائڻ ۾ راتو و ڏينهن مصروفِ عمل آهن،ان ڪري اوهان مدني انعامات جي ذريعي قرآنِ پاڪ جي تلاوت ڪرڻ ۽ غور وفڪر ڪرڻ جي لاءِ ترجمو ۽ تفسير پڙهڻ جي ترغيب ڏياري آهي. مدني انعام نمبر3 ۾ آهي: **ڇا اڄ اوهان نمازِ پنجگانہ کان بعد ۾ سمهڻ وقت گهٽ مان گهٽ هڪ ڀيرو آيةُ الڪرسي، سُورَةُ الاخلاص ۽ تسبيحِ فاطمہ** رَضِيَ اللهُ تَعَالٰى عَنْهَا **پڙهي؟ ۽ رات ۾ سُورَةُ المُلڪ پڙهي يا ٻڌي ورتي؟** جڏهن تہ مدني انعام نمبر 21 آهي: **ڇا اڄ اوهان ڪنزالايمان مان گهٽ مان گهٽ ٽي (3) آيتون (گڏ ترجمو ۽ تفسير) تلاوت ڪرڻ يا ٻڌڻ جي سعادت حاصل ڪئي؟**

الله عَزَّوَجَلَّ اسان کي بہ مدني انعامات تي عمل ڪندي زندگي گذارڻ جي

سعادت نصيب فرمائي. اٰمِين بِجَاهِ النَّبِیِّ الْاَمِین صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ

میں بن جاؤں سراپا "مدنی انعامات" کی تصویر
بنوں گا نیک یااللہ اگر رحمت تِری ہوگی

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

مَجلسِ اَلْمَدِيْنَةُ الْعِلْمِية جو تعارف!

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ **"دعوتِ اسلامي"** خدمتِ دين جي ڪم وبيش 103 شعبن ۾ ڪم ڪري رهي آهي انهن مان هڪ "المدينة العلمية" بہ آهي جنهن اصلاحِ اُمت جي جذبي جي تحت خالِص عِلمي تحقيقي ۽ اِشاعَتي ڪم جو ذمو کنيو آهي. ان جو 16 شعبن ۾ مختلف انداز سان تحرير ۽ تصنيف جو ڪم جاري آهي مثال طور قرآن ۽ حديث جي اهم معلومات ماڻهن تائين پهچائڻ، عوام جي آساني ۽ فائدي جي لاءِ بزرگانِ دين جي عربي ڪتاب ڪي آسان اردو ترجمي سان گڏ پيش ڪرڻ، درسِ نظامي يعني عالم ڪورس جي شاگردن جي لاءِ درسي ڪتابن جي مشڪلات ڪي حل ڪرڻ، صحابہ واهلِ بيتِ ڪرام ۽ اولياءِ عظام جي سيرتِ مبارڪ تي ڪتاب ۽ رسالا لکڻ، اعلي حضرت، امامِ اهلسنت مولانا امام احمد رضاخان رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْه جي تصنيفن ڪي عصرِ حاضر جي تقاضن جي مطابق وس آهر آسان فهم انداز ۾ شايع ڪرڻ **المدينة العلميہ** جي تحريري ڪارنامن ۾ شامل آهي. **المدينة العلميہ** جي انهيءَ ڪوشش جي ساراهہ ڪندي شيخِ طريقت، اميراهلسنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه هڪ موقعي تي فرمايو: **پهريان بيان تيار ڪرڻ ڪيتري قدر دشوار هو**

www.dawateislami.net

ان جو مون کي تجربو آهي، هاڻي ته المدينة العلميہ پنهنجن ڪتابن ۾ مبلغن کي ڪوڙ مواد ڏئي ڇڏيو آهي. اوهان به المدينة العلميہ جا تمام ڪتاب پڙهڻ جي نيت ڪري وٺو.“ ان جي علاوه مُلڪ ۽ بيرون ملڪ کان وقتاً فوقتاً اينڌڙ عالم سڳورا ۽ مُفتي سڳورا به **المدينة العلميہ** جي تحريري ڪم کان خوش ٿي تمام گهڻين دُعائن سان نوازيندا آهن. لهٰذا اسان کي به دين ۽ دنيا جون وڏيڪ برڪتون ماڻڻ ۽ فيضانِ قرآن سان مالامال ٿيڻ جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابسته ٿيڻ گهرجي.

علوم و معارف جو نہ ختم ٿيندڙ خزانو

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! يقيناً قرآنِ ڪريم جي تلاوت ڪرڻ، ان کي ٻڌڻ ۽ ان تي عمل ڪرڻ خير ۽ برڪت جو سبب ۽ نجاتِ آخرت جو سبب آهي پر بدقسمتي سان اڄ مسلمانن وٽ ان جي تلاوت ڪرڻ ان کي سمجهڻ ۽ ان تي عمل ڪرڻ جي لاءِ وقت نہ آهي، بعض ماڻهن کي رمضانُ المبارڪ ۾ اها سعادت نصيب ٿيندي آهي ۽ بعض ته رمضان ۾ به ان جي تلاوت بلڪ ان جي زيارت کان به محروم رهندا آهن. ڇاڪاڻ ته هاڻي رمضانُ المبارڪ ۾ ”ٽائم پاس“ ڪرڻ جي لاءِ اسان پنهنجو قيمتي وقت هوٽلن، فُضُول ڪچهرين، پارڪن، مَخلُوط تَفريح گاهن کي آباد ڪرڻ، اَخبارات جو مُطَالَعو ڪرڻ، فلمون ڊراما يا موسيقي سان ڀرپور پروگرام ڏسڻ ٻڌڻ، مُلڪي ۽ سِياسِي حالتن ۽ ميچن تي تَبصرا ڪرڻ ۽ ٻڌڻ، موبائل يا ڪمپيوٽر تي گيمز کيڏڻ ۽ سوشَل مِيڊيا (Social Media) جو گناهن ڀريو اِستِعمال ڪرڻ ۾ ضائع ڪندا آهيون. جيڪڏهن اسان پنهنجو قيمتي وقت هنن فُضول مصروفيتن ۾ برباد ڪرڻ جي بدران روزانو گهٽ مان گهٽ هڪ سيپارو تلاوت ڪرڻ جو معمول بڻايون ته

اِنْ شَــآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ ان جي برڪت سان ڪوڙ نيڪيون اسان جي اعمال نامي ۾ لکيون وينديون ۽ جيڪڏهن روزانو 3 آيتون ترجمي ۽ تفسير سان پڙهڻ جو معمول بڻايون ته ان جي برڪت سان معلومات جو وڏو خزانو به هٿ ايندو ڇو ته قرآنِ ڪريم ۾ حلال ۽ حرام جا احڪام، عبرتن ۽ نصيحتن ڀريا قول، انبياءِ ڪرام عَلَيهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلام ۽ اڳوڻين اُمّتن جا واقعا ۽ احوال ۽ جنت ۽ دوزخ جي حالات سان گڏوگڏ علوم جا اهڙا خزانا موجود آهن جيڪي قيامت تائين به ختم نٿا ٿي سگهن جيئن ته

مڪتبة المدينہ جي شايع ٿيل 430 صفحن تي مشتمل ڪتاب "عَجَائِبُ القرآن مع غَرَائِب القرآن" ۾ آهي: قرآنِ مجيد جيتوڻيڪ ظاهر ۾ ٽيهه سيپارن جو مجموعو آهي پر ان جو باطن ڪروڙين بلڪ اربين علوم ۽ معارف جو اهڙو خزانو آهي جيڪو ڪڏهن ختم نہ ٿي سگهندو، ڪنهن عارف بالله جو مشهور شعر آهي:

جَمِيْعُ الْعِلْمِ فِي الْقُرْاٰنِ لٰكِنْ   تَقَاصَرَ عَنْهُ اَفْهَامُ الرِّجَالِ

يعني تمام علوم قرآن ۾ موجود آهن پر ماڻهن جا عقل انهن کي سمجهڻ کان قاصر ۽ ڪوتاهه آهن، قرآن شريف ۾ صرف علوم ۽ معارف جو ئي بيان نہ آهي بلڪ حقيقت اها آهي ته قرآن شريف ۾ سڄي ڪائنات ۽ سڄي عالم جي هر هر شيءِ جو واضح ۽ روشن تفصيلي بيان آهي، يعني آسمان جي هڪ هڪ تاري، سمنڊ جي هڪ هڪ قطري، سرسبز زمين جي هڪ هڪ پرزي، ريگستان جي هڪ هڪ ذري ذري، وڻن جي هڪ هڪ پتي، عرشَ ڪرسي جي هڪ هڪ گوشي، عالم ڪائنات جي هڪ هڪ خاني، ماضي جي هر هر واقعي،

www.dawateislami.net

حال جي هر هر معاملي، مستقبل جي هر هر حادثي بابت قرآن شريف ۾ نهايت وضاحت سان تفصيلي بيان آهي جيئن الله تعاليٰ جو ارشاد آهي:

مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتٰبِ مِنْ شَيْءٍ (پ 7 الانعام، 38)

ترجمو ڪنزالايمان: اسان هن ڪتاب ۾ ڪا بہ گھٽتائي نہ ڇڏي آهي.

قرآنِ مجيد تہ عُلُوم ۽ مَعارف جو اهو خزانو آهي جيڪو ڪڏهن ختم نہ ٿي سگهندو، بلڪ قيامت تائين علماءِ ڪرام تمام وڏي سمنڊ کان هميشہ عجيب وغريب مضمونن جا موتي ڪيندا رهندا ۽ هزارين ڪتابن جا دفتر تيار ٿيندا رهندا. (عجائب القرآن،ص419, 420,ملتقطاً)

هر روز میں قرآن پڑھوں کاش! خدایا
اللہ! تِلاوت میں مِرے دِل کو لگا دے

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

سَيدَتُنا عائشہ صِدِّيقہ رضی اللہ تعالٰی عنہا جو مختصر تعارف

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اَلْحَمْدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ رَمَضَانُ المُبارَڪ جو عشره مغفرت جاري آهي ۽ ان جي 17 تاريخ تي اُمُّ الْمُؤمِنِين حضرت سيدَتُنا عائشہ صِدِّيقہ رضی اللہ تعالٰی عنہا جو يومِ وصال آهي. اچو! انهيءَ مناسبت سان اوهان جو مختصر تعارف ٻڌون ٿا، جيئن

اُمُّ الْمُؤمِنِين حضرت سيدَتُنا عائشہ صِدِّيقہ رضی اللہ تعالٰی عنہا اَميرُ المُؤمنين حضرت

www.dawateislami.net

سيدُنا ابو بڪر صِدِّيق رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ جي نياڻي آهي، سندن ولادت بعثتِ نبوي جي چوٿين سال ٿي، سندن والده جو نالو "اُمِّ رُومان" آهي، انهن جو نِڪاح حُضورِ اَنور، شافعِ محشر صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ سان هجرت کان پهريان مڪ مڪرَّمہ ۾ ٿيو هو، پر ڪاشانۂِ نُبُوَّت ۾ هي مدينہ منوَّره ۾ شوّال ٢ ھ ۾ آيون. اوهان رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا حُضُور صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ جي حبيبہ ۽ تمام گهڻي لاڏلي گهرواري هيون. (فيضانِ عائشه صديقه،ص١٥)

پاڻ صديقہ طيبہ، طاهره، زاهده، عابده، تهجّد گذار، روزن جي پابند، صدقو ۽ خيرات ۽ ايثار ڪرڻ واريون هيون. هڪ ڀيرو سيده عائشہ صديقہ رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہَا 70 هزار درهم راهِ خدا ۾ صدقو ڪيا، جڏهن تہ سندن قميص (چولي) جي مبارڪ دامن ۾ چتي لڳل هئي. (مدارج النبوت،ج٢،ص٤٧٣)

اُمَّت کي تَيمُّم جي آساني اوهان ئي جي صدقي ۾ ملي، نبي ڪريم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ جو وِصال اوهان جي سيني تي ٿيو ۽ پاڻ سڳورن صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ جو روضو مبارڪ اوهان جو حُجرو شريف آهي، حضورِ انور صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّمَ جي وفات جي وقت سندن عمر شريف 18 سال هئي. پاڻ تمام ماڻهن کان وڏيڪ فَقِيهه، عالِمه، مُحَدِّثَه، مُفَسِّرَه، مُفتِيه ۽ سني راءِ رکڻ واريون هيون. 17رمضان المبارڪ آڱاري جي رات 57 يا 58 هجري مدينہ منوَّره ۾ اوهان جو وِصالِ ظاهري ٿيو، حضرت سَيدُنا ابو هريره رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ اوهان جي نمازِ جنازه پڙهائي ۽ جنت البقيع ۾ اوهان جي تدفين ڪئي وئي.

ڪيوں نہ ہو رُتبہ تمہارا اہلِ ایماں میں بڑا سب تو ہیں مومن مگر ہیں آپ اُمُّ المُؤمنین

www.dawateislami.net

آپ کا علم و فقہ تحقیقِ قرآن و حدیث دیکھ کر حیراں ہیں سارے صحابہ تابعین

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیب!   صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

اوهان جي سِيرت جي باري ۾ مزيد معلومات جي لاءِ مڪتبةُ المدينہ جي شايع ٿيل 608 صفحن تي مشتمل انمول ڪتاب **"فيضانِ عائشہ صِدّيقہ"** جو مُطالعو فرمايو. هن ڪتاب کي مڪتبةُ المدينہ تان هديو ڏئي طَلَب فرمَائي پاڻ بہ مُطالَعو ڪريو ۽ ٻين اسلامي ڀائرن بالخصوص پنهنجي گهر جي اسلامي ڀينرن کي بہ ان جي ترغيب ڏياريو. هن ڪتاب کي دعوتِ اسلامي جي ويب سائٽ www.dawateislami.net تان پڙهي بہ سگهجي ٿو ۽ ڊاؤن لوڊ (Download) ۽ پرنٽ آؤٽ (Print Out) بہ ڪري سگهجي ٿو.

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیب!   صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

8 مدني ڪمن مان هڪ مدني ڪم "هفتيوار سنّتن ڀريو اجتماع"

پيارين پيارين اسلامي ڀينرون! ايمان جي سلامتي جي فڪر ڪرڻ، برائين کان بچڻ ۽ نيڪين تي استقامت حاصل ڪرڻ جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابسط ٿي وڃو ۽ دعوتِ اسلامي جي 8 مدني ڪمن ۾ وڌ کان وڌ حصو وٺو!دعوتِ اسلامي جي مدني ڪمن مان هفتيوار هڪ مدني ڪم "هفتيوار سنّتن ڀري اجتماع ۾ شرڪت ڪرڻ بہ آهي. الحمدُالله عزّوجلّ هفتيوارسنّتن ڀري اجتماعن ۾ تلاوت ،نعت ۽ سنتن ڀريا اصلاحي بيان ٻڌڻ ،اجتماعي طور تي ذڪر الله ڪرڻ ۽رقت انگيز دعا ۾ پنهنجي گناهن کان

تائب ٿيڻ سان گڏوگڏ سني صحبت اختيار ڪرڻ جو موقعو پڻ ملندو آهي .حديث پاڪ ۾ به سني صحبت اختيار ڪرڻ جي ترغيب ارشاد فرمائي وئي آهي .جڏهن ته گڏجي ڪري ذڪرالله ڪرڻ وارن کي بخشش ۽ براين کي نيڪين سان تبديل ڪرڻ جي خوشخبري به ٻڌائي وئي آهي .جتي سنتن ڀري اجتماع جون بيون برڪتون آهن اتي ئي سنّتن ڀري اجتماع ۾شرڪت ڪري دعائن جي قبوليت جون به مدني بهارون آهن اچو!اوهان جي ترعيب جي لاءِ هڪ خوشگوار ۽ مشڪبار مدني بهاراوهان جي آڏو پيش ڪريان ٿي.

اولاد جي نعمت ملي وئي

باب المدينہ (ڪراچي) جي علاقي سولجر بازار جي رهائشي هڪ اسلامي ڀيڻ جو بيان الفاظ جي ڪمي بيشي سان گڏ ڪجهه هن طرح آهي ،منهنجي شادي کي تقريبًا چار سال جو عرصو گذري چڪو هو پر منهنجو گهر اولاد نہ هئڻ سبب خالي خالي هو،اولاد جي حصول جي لاءِ متعدد علاج پڻ ڪرايا پر ڪٿان به ڪا اميد ڏسڻ ۾ڪونہ آئي. جڏهن به ڪڏهن ننڍن ٻارڙن کي ڏسندي هيس تہ منهنجي دل تڙپي پوندي هئي۽ منهنجين حسرتن ۾ اجا وڌيڪ اضافو ٿي ويندو هو. منهنجو مڙس مونکي حوصلو ڏيندو ۽ منهنجو ذهن ٻڌائيندو هو تہ جيڪڏهن قسمت ۾ اولاد جي نعمت آهي تہ ضرور ملندي، پريشان ٿيڻ سان ڪجهه حاصل نہ ٿيندو ،انهن ڳالهين سان مونکي تسلي ملندي هئي پر اها بہ وقتي ثابت ٿيندي هئي، اولاد جي حصول جي فڪر ۾ زندگي جا ڏينهن ڪٽجي رهيا هئا تہ آخر ڪار اسان تي ڪرم ٿي ويو ۽ اسان جو ويران گلستان اولاد جي وٽندڙ گلن سان مهڪجي ويو، سبب ڪجهه ائين بڻيو جو گهر ۾ مدني چينل ڏسڻ جو سلسلو هو،ان تي نشر ٿيڻ وارن اصلاحي بيانات ۽ مدني مذاڪرن مان گهٽو ڪجهه

سڪڻ جي لاءِملندو هو ، هڪ پيري مدني چينل تي دعوتِ اسلامي جي تحت ٿيڻ واري هفتي وارسنّتن ڀري اجتماع جي برڪتن جو بيان ڪيو پئي ويو .جنهن ڪي ٻڌي مونکي پنهنجي مسئلي جو خيال آيوءِ ذهن نهيو تہ ڇونہ هفتي وار سنّتن ڀري اجتماع ۾ شرڪت ڪئي وڃي، ڇا مشڪل آ جو منهنجي مراد پوري ٿئي ۽ منهنجي خالي جهولي ڀرجي وڃي .پوءِ مان دعوتِ اسلامي جي تحت ٿيڻ واري اسلامي ڀينرن جي هفتيوارسنّتن ڀري اجتماع ۾وڃڻ جي نيّت ڪري ورتي ۽ بنا ناغي جي 12 اجتماعن ۾ شرڪت ڪرڻ جي پڪي نيّت ڪري ورتي، ائين منهنجي اجتماع ۾حاضري جي ترڪيب ٿيڻ لڳي ،اَلْحَمْدُلله عزّوجلّ تمام جلد ئي ان جون برڪتون ظاهر ٿيون ۽فقط ٽن اجتماعن ۾ شرڪت جي بعد ئي منهنجي گهر ۾ اميد جي ڪرڻ نظر اچڻ لڳي ۽ آءُ اميد سان ٿي ويس، هي ڏسي منهنجي دل ۾ دعوتِ اسلامي جي محبّت مزيد وڌي وئي ۽ نيڪين جي طرف منهنجي سوچ ۽ فڪر مائل ٿي وئي.

الله تعاليٰ دعوتِ اسلامي ۽ ان جي تحت ٿيڻ وارن اجتماعات کي ترقي عطا فرماءِ . (آمين)

الله عَزَّوَجَلَّ جي اميرِ اهلسنت تي رحمت هجي ۽ سندن جي صدقي اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي.

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بيان جي اختتام جي طرف آڻيندي سنت جي فضيلت ۽ ڪجهہ سنتون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪريان ٿي. مصطفٰي جانِ رحمت، شمع بزمِ هدايت صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جو فرمانِ جنت نشان آهي: جنهن منهنجي سنت سان محبت ڪئي ان مون سام محبت

www.dawateislami.net

ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنت ۾ مون سان گڏ هوندو. (مشكاة الصابيح،كتاب الايمان،باب الاعتصام بالكتاب والسنة،٩٧/١،حديث:١٧٥)

سُنّتیں عام کریں دین کا ہم کام کریں نیک ہو جائیں مُسلمان مدینے والے

نڇ ڏيڻ جون سنتون ۽ آداب

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! نڇ ڏيڻ بہ هڪ اهم امر يعني ڪم آهي ان جون بہ سنتون ۽ آداب آهن. پر افسوس!مدني ماحول کان پري رهڻ جي سبب مسلمانن جي اڪثريت کي هن سلسلي ۾ ڪا معلومات ناهي هوندي، جتي نڇ آئي زور زور سان ”آڇي آڇي“ ڪري ورتو. جڏهن تہ اسان کي ان جون بہ سنتون ۽ آداب سکڻ ۽ ان تي عمل ڪرڻ گهرجي.

◈ نڇ جي وقت مٿو جهڪايو، منهن لڪايو، ۽ آواز آهستي ڪيو نِڇ جو آواز بلند ڪرڻ بيوقوفي آهي. (بهارِ شريعت،حصه ١٦،ص١٠٣) حضرت عُباده بن صامت ۽ شَدَّاد بن اوس ۽ حضرت واثِلہ رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُمۡ کان روايت آهي تہ تاجدارِ مدينہ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جن ارشاد فرمايو: ”ڪنهن کي اوڳرائي يا نڇ اچي تہ آواز بلند نہ ڪري ڇوتہ شيطان کي اها ڳالهہ پسند آهي تہ انهن ۾ آواز بلند ڪيو وڃي. (شعب الايمان،باب في تشميت العاطس،فصل في تكريرالعاطس،حديث:٩٣٥٥،٧/٣٢) ◈ نڇ اچڻ تي اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہ چوڻ سنت آهي، بهتر هي آهي تہ اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡن چوي. ٻڌڻ واري تي واجب آهي تہ هڪدم يَرۡحَمُكَ الله (يعني الله عَزَّوَجَلَّ توهان تي رحم فرمائي) چوي. ۽ ايتري آواز سان چوي جو نڇ ڏيڻ وارو پاڻ ٻڌي وٺي. جيڪڏهن جواب ۾ دير ڪئي تہ گنهگار ٿيندو. صرف جواب ڏيڻ سان گناهہ معاف نہ ٿيندو توبہ بہ ڪرڻي پوندي. (بهار شريعت،حصه١٦،ص١٠٢) حضرت عبدالله بن عباس رَضِي اللهُ تَعَالٰي عَنۡهمَا کان روايت

آهي ته سرڪارِ مدينہ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جن ارشاد فرمايو: ارشاد فرمايو: ”جڏهن ڪنهن کي نڇ اچي ۽ اهو اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ چوي ته فرشتا ”رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ“ چوندا آهن ۽ اهو ”اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ “ چوندو آهي ته فرشتا چوندا آهن: ”يَرۡحَمُکَ الله“ يعني الله عَزَّوَجَلَّ توتي رحم فرمائي. (طبراني اوسط،حديث:۲،۳۳۷۱/۳۰۵) ◈ جواب ٻڌي نڇ ڏيڻ وارو چوي: ”يَغۡفِرُ اللهُ لَنَا وَ لَکُمۡ“ (يعني الله عَزَّوَجَلَّ اسان جي ۽ توهان جي بخشش فرمائي) يا هي چوي: ”يَهۡدِيۡکُمُ اللهُ وَ يُصۡلِحُ بَالَکُمۡ“ (يعني الله عَزَّوَجَلَّ توهان کي هدايت ڏي ۽ توهان جو حال صحيح ڪري). (الفتاوي الهنديه،ڪتاب ما يحل وما لا يحل،الباب السابع في السلام ...الخ،۳۲٦/۵) ◈ نڇ ڏيڻ وارو ڏاڍيان حمد چوي ته جيئن ڪو ٻڌي ۽ جواب ڏئي ٻنهي کي ثواب ملندو. (الفتاوي الهنديه،ڪتاب ما يحل وما لا يحل،الباب السا بع في السلام ...الخ، ۳۲٦/۵)

◈ نڇ جو جواب هڪ دفعو واجب آهي، ٻيو ڀيرو نڇ اچي ۽ اُهو اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ چوي ته ٻيهر جواب واجب ناهي بلڪ مستحب آهي. (بهارِ شريعت،حصه ١٦،ص١٠٢)

حضرت اياس بن سلمہ رَضِيَ اللهُ تَعَالٰي عَنۡهُمَا پنهنجي والد کان روايت ڪن ٿا ته حضور نبي ڪريم صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم وٽ هڪ شخص کي نڇ آئي، مان به موجود هئس.نبي ڪريم صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جن ارشاد فرمايو: يَرۡحَمُكَ الله، (الله عَزَّوَجَلَّ توهان تي رحم فرمائي) ان کي ٻيهر نڇ آئي ته حضورِاکرم،نورِ مجسم صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جن فرمايائون : ان کي زڪام ٿيو آهي. (ترمذي،ڪتاب الادب،باب ما جاء کم يشمت العاطس، ۳۴۱/۴، حديث:۲۷۵۲) اي اسان جا پيارا الله عَزَّوَجَلَّ! اسان کي نڇ جي سنتن ۽ آداب تي عمل ڪرڻ جي توفيق عطا فرماءِ.“ اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الۡاَمِين صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوۡا عَلَى الۡحَبِيۡب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

www.dawateislami.net